

АНТИКОР

ПАМЯТКА

О НОВОВВЕДЕНИЯХ

АНТИКОРРУПЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ

ANTIKOR

НОВОВВЕДЕНИЯ АНТИКОРРУПЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ

РУКОВОДИТЕЛИ В ОТВЕТЕ ЗА СВОИХ ПОДЧИНЕННЫХ

Впервые в истории независимого Казахстана на **законодательном уровне** закреплена ответственность руководителей за своих подчиненных. Отныне **политические государственные** служащие обязаны подавать в отставку в случае совершения их непосредственными подчиненными коррупционного преступления. В отношении руководителей которые являются **административными государственными служащими корпуса А и Б**, законом введена **дисциплинарная ответственность**.

Также введена обязанность руководителей по предупреждению совершения коррупционных правонарушений подчиненными сотрудниками. Невыполнение или ненадлежащее выполнение этой обязанности влечет **дисциплинарную ответственность** руководителя.

НПА ПРОХОДЯТ ЭКСПЕРТИЗУ

Введен институт **антикоррупционной экспертизы проектов нормативных правовых актов**. Этот механизм дает возможность уже на стадии разработки законодательных и подзаконных актов выявлять и устранять нормы, потенциально несущие в себе коррупционные риски.

Все заключения экспертов будут в **открытом доступе**. Активное участие общественности позволит принимать более качественные законы, постановления Правительства, приказы министров и другие акты.

ДИФФЕРЕНЦИРОВАННОЕ ПООЩРЕНИЕ

По коррупционным преступлениям, по которым сумма взятки или причиненного ущерба либо стоимость представленных льгот или оказанных услуг **не превышает 1 000 МРП** – сумма вознаграждения остается прежней и составляет **от 30 до 100 МРП** в зависимости от тяжести преступления.

- 1) по административным делам о коррупционных правонарушениях – **30 МРП**;
- 2) по уголовным делам о коррупционных преступлениях небольшой тяжести – **40 МРП**;
- 3) по уголовным делам о коррупционных преступлениях средней тяжести – **50 МРП**;
- 4) по уголовным делам о тяжких коррупционных преступлениях – **70 МРП**;
- 5) по уголовным делам об особо тяжких коррупционных преступлениях – **100 МРП**.

Если сумма взятки или причиненного ущерба либо стоимость представленных льгот или оказанных услуг превышает **1 000 МРП** – сумма вознаграждения составит **10 %** от указанной суммы, но не более **4 000 МРП**.

1424

Условия выплаты вознаграждения:

Вступившее в законную силу постановление суда о наложении административного взыскания, вступивший в законную силу обвинительный приговор, прекращение дела по нереабилитирующим основаниям.

НЕЛЬЗЯ ДАРИТЬ ПОДАРКИ!

Установлен запрет государственным служащим, принявшим на себя антикоррупционные ограничения, на принятие подарков, материальных вознаграждений, услуг, предоставляемых за их действия в пользу лиц, предоставивших материальное вознаграждение, если такие действия входят в служебные полномочия указанных лиц или эти лица в силу должностного положения могут способствовать им. Также членам семей лиц, принимающих на себя антикоррупционные ограничения, запрещено дарить подарки.

Запрет распространяется также на подарки, поступившие без ведома названных лиц и членов их семей, а также на подарки, переданные во время протокольных и других официальных мероприятий. Исключение составляют подарки, врученные за достижения в работе и иные заслуги.

ДАЧА / ПОЛУЧЕНИЕ ПОДАРКА

ДО 2 МРП

АДМИНИСТРАТИВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

СТ. 676-678 КоАП РК

ДАЧА / ПОЛУЧЕНИЕ ПОДАРКА

СВЫШЕ 2 МРП

УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

СТ. 366-367 УК РК

РАСШИРЕН КРУГ ЛИЦ ОТВЕТСТВЕННЫХ ЗА КОРРУПЦИЮ

Теперь работники субъектов квазигосударственного сектора, уполномоченные на принятие решений по организации и проведению закупок, ответственных за отбор и реализацию проектов, финансируемых из госбюджета и Нацфонда, занимающих должность не ниже руководителя самостоятельного структурного подразделения относятся к субъектам коррупции и в полной мере принимают ответственность за коррупционные правонарушения.

Также в квазигосударственный сектор вводится институт антикоррупционных **комплаенс-служб**, ответственных за соблюдение корпоративных стандартов добропорядочности в организациях квазигосударственного сектора.

РАБОТА РОДСТВЕННИКОВ В ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНАХ

Если раньше госслужащим запрещалось находиться в непосредственном подчинении у близких родственников, супруга или свойственников, то теперь госслужащие также не могут иметь указанных родственников в своем непосредственном подчинении.

Аналогичный запрет установлен для **военнослужащих, сотрудников правоохранительных и специальных госорганов**.

Теперь кандидат на государственную должность обязан письменно уведомить руководство организации, в которой он претендует занять должность, о работающих там близких родственниках, супруге или свойственниках (братья, сестры, родители и дети супруга (супруги)).

ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРОВОКАЦИЮ

Введена уголовная ответственность за **провокацию** преступления должностными лицами, осуществляющими **оперативно-розыскную деятельность** или **досудебное расследование**.

Указанные лица, склонившие человека к совершению преступления с **целью последующего изобличения и привлечения к уголовной ответственности или шантажа**, будут наказываться лишением свободы **от 3 до 5 лет** с лишением права занимать определенные должности на срок **до 7 лет**.

За провокацию, **сопряженную с насилием либо угрозой применения насилия, уничтожением или повреждением имущества, с использованием зависимости лица**, предусмотрено **от 5 до 10 лет** лишения свободы с лишением права занимать определенные должности на срок **до 10 лет**.

В случае, если провокация осуществлялась **в интересах преступной группы или привела к совершению лицом тяжкого, особо тяжкого преступления, наступлению тяжких последствий**, срок лишения свободы составит **от 10 до 12 лет** с лишением на **10 лет** права занимать определенные должности.

ANTIKOR

**СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
САЯСАТТАҒЫ ЖАҢАШЫЛДЫҚТАР ТУРАЛЫ**

ЖАДЫНАМА

ANTIKOR

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ САЯСАТТАҒЫ ЖАҢАШЫЛДЫҚТАР

БАСШЫЛАР ӨЗ БАҒЫНЫСТЫЛАРЫ ҮШІН ЖАУАПТЫ

Тәуелсіз Қазақстан тарихында ең алғаш рет өз бағыныстылары үшін басшылардың жауапкершілігі **заңнамалық деңгейде** бекітілді. Бұдан былай **саяси мемлекеттік қызметшілер** өздеріне тікелей бағынысты қызметкерлер сыбайлас жемқорлық қылмыстарын жасаған жағдайда өз еркімен отставкаға кетуге міндетті. **А және Б корпусының әкімшілік мемлекеттік қызметшілері** болып табылатын басшыларға қатысты Заңмен **тәртіптік жауапкершілік** енгізілді.

Сондай-ақ, басшыларға қарамағындағы қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алу жөніндегі міндеті енгізілді. Бұл міндетті орындамау немесе тиісінше орындамау басшының **тәртіптік жауапкершілігіне** әкеп соғады.

НҚА САРАПТАМАДАН ӨТЕДІ

Нормативтік құқықтық актілердің жобаларына сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптама институты енгізілді. Бұл тетік заңнамалық және заңға тәуелді актілерді әзірлеу сатысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар нормаларды анықтауға және оларды жоюға мүмкіндік береді. Сарапшылардың барлық қорытындылары **ашық түрде** қолжетімді болады. Жұртшылықтың белсенді қатысуы неғұрлым сапалы заңдар, Үкімет қаулылары, министрлердің бұйрықтары мен басқа да актілерді қабылдауға мүмкіндік береді.

ДИФФЕРЕНЦИАЛДЫҚ СЫЙАҚЫ

Пара немесе келтірілген залал сомасы, ұсынылған жеңілдіктердің немесе көрсетілген қызметтердің құны **1000 АЕК-ден** аспайтын сыбайлас жемқорлық қылмыстар бойынша сыйақы сомасы өзгеріссіз, қылмыстың ауырлығына байланысты **30-дан 100 АЕК-ке** дейін құрайды.

- 1) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы әкімшілік істер бойынша - **30 АЕК**;
- 2) онша ауыр емес сыбайлас жемқорлық қылмыстар туралы қылмыстық істер бойынша - **40 АЕК**;
- 3) ауырлығы орташа сыбайлас жемқорлық қылмыстар туралы қылмыстық істер бойынша - **50 АЕК**;
- 4) ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыстар туралы қылмыстық істер бойынша - **70 АЕК**;
- 5) аса ауыр сыбайлас жемқорлық қылмыстар туралы қылмыстық істер бойынша - **100 АЕК**.

Егер пара немесе келтірілген залал сомасы, ұсынылған жеңілдіктердің немесе көрсетілген қызметтердің құны **1000 АЕК-тен** асса - сыйақы сомасы көрсетілген соманың **10%-ын** құрайды, алайда **4000 АЕК-тен** аспайды.

1424

ҚР СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
ҚЫЗМЕТІНІҢ CALL-ОРТАЛЫҒЫ

Сыйақы төлеу шарттары:

Әкімшілік жаза қолдану туралы заңды күшіне енген сот қаулысының, заңды күшіне енген айыптау үкімінің болуы, істің ақталмайтын негіздер бойынша тоқтатылуы.

СЫЙЛЫҚ БЕРУГЕ БОЛМАЙДЫ!

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдаған мемлекеттік қызметшілерге сыйақы берген адамдардың пайдасына жасаған іс-әрекеті немесе лауазымдық жағдайына байланысты оларға қандай да бір ықпал ету өкілеттіліктеріне кіретін болса **сыйлықтар, материалдық сыйақылар және қызметтер алуға тыйым** салынған.

Сонымен қатар, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдаған адамдардың **отбасы мүшелеріне** де сыйлық беруге тыйым салынады.

Тыйым салу аталған адамдар мен олардың отбасы мүшелерінің хабарынсыз келіп түскен сыйлықтарға, сондай-ақ хаттамалық және басқа да ресми іс-шаралар кезінде берілген сыйлықтарға да қолданылады. Айрықша жағдай ретінде жұмыстағы жетістіктері мен басқа да жетістіктері үшін берілген сыйлықтар танылады.

2 АЕК ДЕЙІН

СЫЙЛЫҚТЫ БЕРУ / АЛУ

ӘКІМШІЛІК ЖАУАПКЕРШІЛІК

ҚР ӘҚБтК 676-678 б.

2 АЕК АСАТЫН

СЫЙЛЫҚТЫ БЕРУ / АЛУ

ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК

ҚР ҚК 366-367 б.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ЖАУАПТЫ ТҰЛҒАЛАР ТОБЫ КЕҢЕЙТІЛДІ

Енді квазимемлекеттік сектор субъектілерінде дербес құрылымдық бөлімшенің басшысынан төмен емес лауазымды атқаратын, сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті, мемлекеттік бюджеттен және Ұлттық қордан қаржыландырылатын жобаларды іріктеу мен іске асыруға жауапты қызметкерлер

сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама қолданылатын тұлғалар қатарына жатады және жауапкершілікті толыққанды қабылдайды. Сондай-ақ квазимемлекеттік секторға ұйымда корпоративтік адалдық стандарттарын сақтауға жауапты сыбайлас жемқорлыққа қарсы **комплаенс-қызметтер** институты енгізіледі.

ТУЫСТАРДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАРДАҒЫ ЖҰМЫСЫ

Егер бұрын мемлекеттік қызметшілерге жақын туыстарының, жұбайының немесе жекжаттарының тікелей бағынысында болуға тыйым салынса, енді мемлекеттік қызметшілердің де тікелей бағынысында аталған туыстары қызмет ете алмайды.

Осыған ұқсас тыйым әскери қызметшілер, құқық қорғау және арнайы мемлекеттік органдардың қызметкерлері үшін де белгіленген.

Енді мемлекеттік лауазымға үміткер орналасқысы келген ұйымның басшылығына онда жұмыс жасайтын жақын туыстары, жұбайы немесе жекжаттары (жұбайының (зайыбының) аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) туралы жазбаша хабарлауға міндетті.

АРАНДАТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

Заңмен жедел-ізвестіру қызметін немесе сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалардың қылмысты жасауға арандатқаны үшін қылмыстық жауапкершілік енгізілді.

Аталған тұлғалар кейіннен әшкерелеу және адамды қылмыстық жауапкершілікке тарту немесе бопсалау мақсатында қылмыс жасауға көндірген жағдайда **3 жылдан 5 жылға дейінгі** мерзімде бас бостандығынан айыру және **7 жылға дейінгі** мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару құқығынан айыру жазасына кесілетін болады.

Адамның тәуелділігін пайдалана отырып, зорлық-зомбылықпен не күш қолдану туралы қорқытумен, мүлкін жоюмен немесе бүлдірумен ұштасқан арандатушылық үшін **5 жылдан 10 жылға дейін** бас бостандығынан айыра отырып, **10 жылға дейінгі** мерзімге белгілі бір лауазымдарды атқару құқығынан айыру көзделген.

Егер арандату қылмыстық топтың мүддесінде жүзеге асырылса немесе адамның ауыр, аса ауыр қылмыс жасауына, ауыр зардапқа әкеп соқса, бас бостандығынан **10 жылдан 12 жыл мерзімге дейін** айыра отырып, белгілі бір лауазымдарды атқару құқығынан **10 жылға** айыру көзделген.